

Roosevelt vprašal za nove davke

Namen teh novih davkov bi bil v prvi vrsti dobiti nov denar za obrambo dežele, v drugi vrsti pa preprečiti korporacijam in posameznikom delati milijone na račun vojnih priprav.

Washington, 1. jul. — Predsednik Roosevelt je naročil kongresu, naj naloži davek na posameznike in korporacije, kateri davek bi se sistematično dvigal: večji ko je dobiček, večji davki. Rooseveltova poslanica glede teh davkov se glasi:

"Na delu smo z ogromnim narodnim naporom, da si zagradimo obrambo dežele, da bomo lahko ubranili vsakemu morebitnemu napadu. Zato smo vprašali celo najrevnejšega državljanca, da pomaga. Naša dolžnost je gledati, da bo breme enakomerno razdeljeno, tolikor more kdo plačati in da nekateri ne bodo imeli dobička od žrtev drugih. Zato priporočam kongresu, da naloži sistematično višajoc davek na dobiček, ki naj bo naložen na vse posameznike in vse korporacije brez ozira."

Vsa znamenja kažejo, da je Rusija pripravljena braniti Balkan pred Nemčijo

Budapest, 1. jul. — V diplomatskih krogih se govori, da je Rusija vprašala Turčijo za dovoljenje, da sme braniti ali pomagati braniti Dardanele. To se namreč kot gotovo znamenje, da Rusija odločena brani vsak napad od zapada, to je od strani Nemčije ali Italije. Toda za to obrambo bo pa najbrže Rusija zahtevala Dardanele kot plačilo. Tudi se pričakuje, da ima Rusija v načrtu prodreti še dlje v Balkan kot samo do Rumunske in se bo enkrat gotovo udarila v Nemčijo radi tega, ker ima tu-

di svoje namene na Balkanu. Vse kaže, da bo Rusija izbrala ugoden trenutek, ko sta Nemčija in Italija zaposleni na zapadu in da se bo pripravila za obrambo proti napadu od strani Nemčije. S tem pohodom Rusije proti zapadu bo Nemčija prisiljena odločiti se v eno ali drugo smer: nadaljevati z napadom na Anglijo, ali pa se obrniti proti Balkanu, predno se Rusija tam dobro utrdi. Diplomatski krogi zdaj ugibljujejo, če dela Rusija to v sporazumu Anglije, ali dela na svojo roko kot v obrambo proti Nemčiji.

Senator Wheeler sviri, da se bo ustanovila tretja stranka, ki bo odločno proti vojni

Chicago, Ill. — Senator Burr K. Wheeler iz Montane je spadal v javnost svarilo, da se bo ustanovila tretja politična stranka, ki bo zavzela določeno protivojnino stališče, če se demokrat-ka stranka odločno ne zaveže, da ne bo poslala ameriških vojakov na kako tujezemsko bojišče. "Demokratska stranka mora biti stranka miru," je rekel Wheeler, ki je bil že večkrat omejen kot možni predsedniški kandidat demokratske stranke. Wheeler je tudi imenoval Wendell Willkie, kandidata republikanske stranke, kot odvetnika.

Nov grob

Včeraj je umrl v Glenville blišnji Nick Klikovich, star 46 let in rojen v selu Stipan, občina Lasinija. Sem je prišel leta 1918. Tukaj zapu-ša soprogo Stano, v Evropi pa dve sestrji. Bil je član srbskega društva sv. Sava, št. 1. Pogreb na v oskrbi zavod Anton Grdi- in Sinovi.

Prestavljena veselica

Radi slabega vremena zadnj- deljo, bo priredila fara sv. Kristine prihodnjo nedeljo 7. lila, vrtno veselico in razdeli- tiste lepe nagrade. Torej ne zabite tega in pridite v nede- k sv. Kristini.

V sredo večer bo ples!

Jugoslav (Slovene) Club bo imel v sredo večer ples na Glen Ridge farmi. Jackie Zorčev orkester bo skrbel za plesne komade. Fina okrepčila bodo na razpolago. Vstopnina samo 25c za osebo. Kažipot do prostora: Iz Euclid Ave. po Green Rd. eno miljo in pol do Glenridge Rd., na levo po Glenridge Rd. do prve farne.

Enajsta obletnica

V četrtek 4. julija ob osmih se bo brala v cerkvi Marije Vnebo- vzete na Holmes Ave. zadušnica za pok. Antonom Slovenec v spo- min 11. obletnice njegove smrti. Prijatelji in znanci so prijazno vabljeni.

Židje in komunisti so morili, še predno so prišli Rusi v Besarabijo

Bucharest, 1. jul. — Prvi begunci, ki so dospeli iz Besarabi- je in Bukovine, pripovedujejo o strahovladah rdečega elementa, predno so prišli v te kraje ruske čete. Požigali in plenili so cerkve in morili politične sovraž- niki. Begunci pripovedujejo, da je rdeči element obstojel iz Židov in komunistov, takoj, ko so odšli iz teh krajev rumunske oblasti, udrl v ječe in osvobodil vse politične kaznjence, ki so bi- li večinoma komunisti. Vsi sku- paj so se potem zagnali na cerkve in jih začeli pleniti in zaži- gati. Potem so začeli metati ka- menje v vlake, na katerih so be- žali ljudje pred rusko armado. Židje in komunisti so se mašče- vali radi preganjanja od strani rumunske vlade, ki je nedavno odredila, da ne sme noben žid ob- državati kake javne službe ali biti na čelu kake industrije.

Glede registracije

Kakor javljajo najnovejša po- ročila, se bo pričelo z registraci- jo nedržavljanov 28. avgusta. Vsi nedržavljanji v starosti od 14 let naprej se bodo morali re- gistrirati in vzel se bo tudi od- tise njihov prstov. Oni, ki so sta- ri manj kot 14 let se bodo samo registrirali, toda odtise prstov se jim ne bo vzel. Zato jih bo- do pa lahko registrirali njih starši ali varuhi. Tudi taki, ki so tukaj samo na obisku, ali di- jaki iz inozemstva ne bodo izve- ti. Izvzeti pa bodo uradniki tu- jezemskih držav in njih družine. Registracijo in odtise prstov bo- do vršili najbližji poštni uradi.

Sestre Rdečega križa

Vse one žene in dekleta, ki jim je bilo določeno, da pridejo delat v glavni stan Rdečega kri- ža v petek večer, naj pridejo danes večer z ostalo slovensko skupino. To je radi tega, ker se mora zanje dobiti nov pro- stor za delo, ker je bil prejšnji prodan. To bo v veljavi kake tri tedne in potem bodo pa zo- pet lahko delale ob petkih. Slo- venska skupina pa dela kot prej ob torkih večer.

Listnica uredništva

J. S. — Ker ste prišli v Zed. države nepostavni potom pred 1. julijem 1924, Vas ne morejo deportirati, toda držav- ljan ne morete postati. Vsi oni, ki so prišli nepostavnim po- tom v to deželo po tem dnevu, so podvrženi deportaciji.

Prestala operacijo

Mrs. Mary Franko, 1010 E. 70th St. je v Glenville bolnišnici srečno prestala operacijo. Za par dni obiski še niso dovoljeni.

Zenin je bil za pričo pri svoji poroki

Omaha, Nebraska. — Pred tu- ljenja, ker sta oba izgledala mla- da in ker sta oba bolj male po- la družinska zadeva, kakršne še na tej sodniji ni bilo in najbrže tudi ne kje drugje. Mrs. Ruth Barnett je tožila namreč za raz- poroko in sodnik je obsodil mo- ža, da ji mora plačevati po \$2.00 na teden za vzdrževanje otroka. Mož je pa rekel, da ga žena ne more tožiti za razporoko, ker ni- sta poročena. Povedal je slede- če:

Jack Barnett in Ruth Loving, stara po 18 in 16 let, bi se bila rada poročila, pa sta se bala, da ne bosta dobila poročnega dovo-

Plemstvo za ameriško državljanstvo

New York. — Španski plemenitaš grof George de Cuevas, ki je poročil hčerko najstarejše hčere John D. Rockefellerja, bo zaprosil za ameriško državljanstvo. Pravi, da se bo odšel popol- noma zadovoljiti z navadnim naslovom "mister" in da se poživlja za svoj plemenita- ški naslov. Seveda, omenja pa ne, da imajo pri tem glavno besedo Rockefeller- jevi milijoni.

Willkie bi imel rad Roosevelta proti sebi

New York. — Wendell L. Willkie, republikanski kandidat za predsednika Zed. držav, se je izjavil, da upa, da bodo demo- kratje izbrali na čikaški konven- ciji 15. julija predsednika Roose- velta za kandidata. Willkie se je izrazil, da iskreno želi imeti kot svojega protikandidata sa- mega Roosevelta, ni pa povedal, zakaj. Povedal je tudi, da bo sprejel uradno nominacijo kot kandidat v svojem rojstnem kra- ju, Elwood, Indiana, toda ni po- vedal kdaj. Takrat bo tudi raz- ložil svojo kampanjsko platfor- mo.

WPA bo gradila novo pot ob jezeru brez mesta

Cleveland ima lepo priliko, da mu bo federalna vlada zgradila štiri milje dolgo pot ob jezeru, ne da bi mesto za to prispevalo en cent. Stroški za to pot so pre- računani na \$2,000,000 in bi bili kriti iz sklada WPA. Ta nova pot bi bila ob jezeru od 9. ceste do Gordon parka in sicer bi te- kla ob sedanjih, že zgrajeni poti oziroma, da bi tekli na tem kra- ju ob jezeru dve poti sporedno, ena za promet vzhodno, druga za promet zapadno. Zgradila bi se tudi tri križišča, takozvani "cloverleaf sistem" in sicer na 40., 55. in 72. cesti. Mestu ni treba drugega kot pripraviti na- črte in zasuti globine ob sedanjih poti, kar ne bi dalo dosti dela, če bi se zgradilo novo pot južno od sedanje.

Zadušnica

V sredo ob devetih se bo brala sv. maša za pokojno Marto Hamar ob priliki šeste obletnice njene smrti.

Nagla smrt

Poroča se nam, da je v soboto 29. junija nenadoma preminil Joe Kocjan, doma iz Rodice pri Domžalah. V stari domovini za- pušča mater.

NAJNOVEJŠE VESTI

BUCHAREST, 2. jul. — Sinoči je dospelo iz Nemčije večje število bombnikov na voja- ško zrakoplovno pristanišče pri Brasovu. To se tolmači, da je Nemčija pripravljena ustaviti nadaljno prodiranje ruske armade v Rumunsko.

LONDON, 2. jul. — Včeraj je bi- lo prvič, da so nemška letala napadla Anglijo še pri belem dnevu. Napad je bil na Skot- sko. Enajst oseb je bilo ubi- tih in 20 ranjenih. Angleški letalci so sklatili dva nemška letala, ostale so prepodili.

LONDON, 1. jul. — Splošno se govori tukaj, da se bivši fran- coski premier Reynaud ni po- nesrečil z avtomobilom, ampak da je bil žrtev nem- ške tajne policije, ki mu je hotela preprečiti beg v Ma- roko, kjer je hotel vzdigniti vstajo. Poroča se tudi, da vlačil nemška tajna policija odlične Francoze v ječo, ker se boji, da bi dvignili narod- k revoluciji proti Nemčiji.

Kralj Leopold pod nem- škim nadzorstvom

Brussels. — Leopold III., bel- gijski kralj, je faktično jetnik na gradu Laeken, kjer je pod nadzorstvom nekega nemškega generala. Ljudje pripovedujejo, da ne gre kralj nikdar iz palače, niti ne izprehod po svojih vrto- vih. Edino družbo mu dela nje- gova mati Elizabeta. Njegovi otroci so ali v Švici, ali pa v Ita- liji. Nad Belgijo vlada lokalna vlada, ki je pod oblastjo nemške armade.

Izlet v Geauga Lake Park

Kot že poročano, bo na 4. ju- lija v Geauga Lake Parku veli- ka slavnost, kjer bodo dobili številni prosilci za ameriško državljanstvo diplome. Kdor se hoče peljati z vlakom, to se lahko stori. Vlak odpelje ob devetih zjutraj iz Lake Erie po- staje, ki se nahaja pod Superior mostom. Vožnja na oba kraja bo 50 centov. Vozne listke lahko kupite v Citizens Bureau, Marshall Bldg., 3. nadstropje.

Izvanredna seja

V sredo 3. julija se vrši seja upravne odbora Kluba dru- štev in upravnega odbora Slo- venskega društvenega doma na Recher Ave. Začetek seje ob osmih zvečer.

Zadušnica

V četrtek 4. julija se bo brala v cerkvi sv. Vida ob osmih zaduš- nica za pokojno Frances Lau- sche. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Romunska se je odpovedala protekciji zaveznikov

Odslej se bo naslanjala Romunija samo na Nemčijo. Iz Madžarske se poroča, da je na bojnem pohodu in da se pripravlja za okupacijo Sedmograške.

Bucharest, 1. julija. — Ro- munska vlada je danes naznani- la, da se odpove garanciji Angli- je in Francije glede varnosti svojih meja in da se bo odslej njena politika ravnala po novi orientaciji Evrope. Anglija in Francija sta 13. aprila 1939 ga- rantirali Romuniji njene meje. Seve, zadnje tedne ni imela ta garancija nobenega pomena več. V diplomatskih krogih se zato sluti, da je Romunija sprejela varstvo Nemčije v očigled vpa- da Rusije v Bukovino in Besa- rabijo in pa radi grožnje od stra- ni Madžarske in Bolgarije, da bosta zahtevali del sedanje Ro- munske, prva Sedmograško, dru- ga Dobružo.

Poroča se že, da so se romun-

NEMCI SO ZASEDLI ANGLEŠKE OTOKE

London, 1. jul. — Ministrstvo za zrakoplovstvo je izdalo poroči- lo, da so prileteli sinoči nemški bombniki nad Anglijo, da so vr- gli več zažigalnih bomb in da so angleški letalci sklatili dva nem- ška letala. Obratno so pa angle- ški letalci bombardirali nemška skladišča olja v bližini Hamburga. Nad Francijo so angleški le-

BOJI V EGIPTU SE NADALJUJEJO

Cairo, 1. jul. — Na meji Nu- bije in italijanske Eritreje sta dva angleška oklopna avtomobila napadla italijansko konje- nico, broječo 1,200 mož. Petde- set Italijanov je padlo, ostali so se razkropili med bližnje hribe. Kot trdijo poročila, sta prišla angleška oklopna avtomobila na- enkrat pred laško konjenico. Brez oklevanja so se Anglije za- padili proti kavaleriji in odprli-

Ogromen program v četrtek za praznovanje 4. julija

V mestnem stadionu se pri- pravljaja za praznovanje 4. ju- lija, dan ameriške neodvisnosti, veliko narodno slavlje. Godba, umetniški oganj in premikajoče slike so na programu. Program bo veljal nad \$10,000, kar vse je bilo darovano po raznih patrioti- čnih organizacijah. Ti doneski so omogočili, da bo narod lahko prišel gledat to ogromno prire- ditev, ne da bi plačal kaj vstop- nine. V stadionu je 80,000 sede- žev in pričakuje se, da bo vsak sedež okupiran.

Vrata v stadion se bodo odpra- la v četrtek ob sedmih zvečer. Program se pa prične ob osmih in sicer bo najprej pol ure god- be in petja. Glavna atrakcija ta večer bo slavni baritonist Me- tropolitan operne družbe, Donald Dickson, ki bo nastopil v polur- nem solopetju. 500 skavtov bo razvilo največjo ameriško zasta- vo, kateri bodo vsi navzoči pri- segli ponovno zvestobo. Končno bo pa 35 minut umetnega ognja.

Poroka

V soboto sta se poročila v cerkvi St. Columbkille na Su- perior Ave. Mr. Valentin No- vak in Miss Emma Knecht. Ze- nin je sin poznane družine Mr. in Mrs. Anton Novak, 5204 St. Clair Ave. Vse najboljše!

Nemci so dali stroge postave za Pariz

Paris, 1. jul. — Nemška voja- ška vlada je odredila za Pariz enake postave, kot so postavlje- ne v Nemčiji. Za prestopke ne- katerih je smrtna kazen, pred- vsem za one, pri katerih bi se do- bilo orožje ali radio aparat. Vse prestopke bo sodila nemško vo- jaško sodišče. Po novih odred- bah se narod ne sme shajati na shodih, ne sme prirejati proti- nemških demonstracij, ne sme poslušati radijskih oznanil, ki so naperjena proti Nemčiji, delav- ci ne smejo stavkati, niti ne sme- jo delodajalci dopustiti delavcev, kjer se izdelujejo vojne potreb- ščine za Nemčijo.

NEMSKI UJETNIKI V KANADI

New York. — Iz Kanade se poroča, da je dospel tej prvi transport nemških vojnih ujet- nikov iz Evrope. Poslani so bili iz Anglije.

Sodnik prepovedal pikete

Okrajni sodnik McMahon je prepovedal uniji CIO imeti več kot gotovo število piketov pred tovarno Die Casting Co. na Be- rea Rd. Zadnje dni je prišlo namreč pred tovarno do več spo- padov in nasilja. Sodnik je do- ločil, da ne smejo biti pred vho- dom v tovarno več kot štiri pi- ketne straže. Ko je zastopnik unije kritiziral sodnikovo odred- bo, je ta zagrozil, da ga bo vr- gel v ječo, če ne bo nehal z oči- tanjem nepravilnosti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1939, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 155 Tues., July 2, 1940

Prvi poraz za Hitlerja

Hitlerju je šlo dozdaj vse kakor namazano. Vse, kar si je nagrabil dozdaj, je bilo vse v njegovih načrtih. In kar je pri tem najbolj značilno je to, da je te svoje načrte javno razglasil v svoji knjigi "Mein Kampf" (moj boj). Toda v knjigi je tudi zapisano, da se bo razširila nemška sila tudi tje na rusko stepo, do Urala na vzhodu in na Črno morje na jugovzhodu. To, da je Stalinu prepustil velik del Poljske, Hitlerja ni motilo, ker je bil v to prisiljen radi tega, da mu je Stalin dovolil razsajati po ostali Evropi. Mislil si je, naj Stalin le kar spravi to, saj ne bo dolgo imel. Kadar bo Hitler opravil na zapadu, se bo malo oddahnil, potem bo pa marširal v Ukrajino in ker bo že na pohodu, bo stopil pa še malo notri v Rusijo "samo za kratek čas."

Naenkrat se je pa nekaj zgodilo, kar ni Hitlerju prav nič všeč. Stalin je namreč prav tako pretkan lisjak in si je mislil, da bi bilo od njega lepo in dostojno, če ne bi počakal Hitlerja doma, ampak bi mu še iz same vljudnosti nekoliko nasproti, pa je poslal armado v Romunsko, kjer je zasedla Besrabio in Bukovino. Hitler je kar ostrmel, debelo požrl, se kisló nasmejál, potem pa rekel, da so to popolnoma "vje-ma z njegovimi načrti." Pa vsi vemo, da se ne vjema in svet ve, da jo je Stalin Hitlerju zaigral, kot dozdaj še nihče ne. Stalin je zasedel del Romunske in je prišel tako v neposredno bližino romunskih oljnih polj, od katerih je odvisna vsa operacija nemške armade. Dalje je Stalin zasedel ustje reke Donave in postavil svoje bojne ladje v strateški morsk pristanišča v Črnem morju. Torej prav te kraje, ki so v Hitlerjevem načrtu, da bodo nekoč nemški.

Hitler namreč potrebuje oblast nad Donavo in v Črnem morju, če hoče razširiti svojo voljo proti jugovzhodu. Zdaj je pa postal Stalin popolen gospodar tukaj. Če bil Hitler nameraval zasesti te kraje prej, bi imel malo dela z ondrotnimi državami, ki bi bile morda protestirale, zdaj pa bo malo drugače, ker bo imel opravka z vso rusko armado in zraven pa še s kako drugo, ki bo šla Rusiji na pomoč, da se ubranijo Hitlerja na vzhodu.

Nam se zdi, da jo je Hitler zdaj prvič dobil po glavi. Nekateri sicer trdijo, da je šel Stalin v Romunsko v sporazumu Italije in Nemčije, česar pa nihče ne verjame. Spominjamo se namreč, da je tudi Mussolini nekoč grozil, da bo ševiška noga ne bo nikdar stopila na balkanska tla. Zdaj pa, ko se je Stalin vgnezdil v severnem delu Balkana, pa Mussolini pravi, da se je to zgodilo z njegovim "privoljenjem." Kdor verjame bo zveličan!

Kakor vse izgleda, je Stalin prehitel Hitlerja in Mussolinija in prišel na Balkan pred njima. In tega Stalin ni storil z velikodušnim namenom, da bi branil balkanske države pred nemškim in italijanskim diktatorjem. Se malo ne! To je storil za obrambo Stalina samega, ki je prekrizal Hitlerju in Mussoliniju načrte na Balkanu.

Stalin ima Hitlerja zdaj popolnoma v rokah. Zdaj ima on oblast nad vsem oljem, ki ga Hitler potrebuje za svoje tanke in letala. Torej tudi če bi hotel Hitler napasti Rusijo, bi ne mogel tega storiti, ker ne bo imel olja. Da bi mu ga pa Stalin dal zato, da bi si Hitler nalil gazolina in olja v tanke in letala za boj proti Rusiji, se pa ne bo zgodilo.

Nekateri trdijo, da je storil Stalin ta korak v sporazumu Anglije, da bi Hitlerja obrnil proti vzhodu. To je lahko mogoče, toda je dvomljivo. Stalinu je postal Hitler zadnje čase vse premočan in se je zbal za svojo lastno kožo. Resnica je sicer, da bi Stalin lahko veliko pomagal Angliji, če bi udaril proti Nemčiji, toda tega najbrže ne bo storil. Stalin namreč prav tako sovraži Anglijo kot jo Hitler. Seveda, v diplomaciji pravo sovraštvo ne pride naravnost na dan, ampak šele po ovinkih, torej ne bi bilo nič nemogoče, da bi se sporazumeli Rusija in Anglija in bi skupaj udarili prot Nemčiji.

V slučaju, če je Rusija zasedla ta del Romunske in Črno morje, da prepreči Hitlerju pohod v to smer, potem je to storila v sporazumu Turške. Če je pa res, kot trdi Nemčija, da je Stalin to napravil v sporazumu Nemčije in Italije, in da ima pri tem svoje prste vmes še Japonska, potem se bližajo pa Balkan črni dnevi. Potem je čisto gotovo, da bo zasedel Stalin tudi Dardanele, po katerih se Rusiji že stoletja cede sline. Rusija namreč silno potrebuje izhoda na morje, kjer bi njene ladje lahko plule tudi pozimi in to je le iz Črnega morja skozi Dardanele v Sredozemsko morje. Sicer je neverjetno, da bi šel Stalin igrati karte z Hitlerjem in Mussolinijem, ker bi končno le on vlekel kratko, toda to bo pokazala bližnja bodočnost. Zaenkrat je bolj verjetno, da je šel Stalin v Romunsko res samo za svojo lastno varnost.

Ne gre nam namreč v glavo, da ne bi Stalin videl eno ped pred seboj. Z vso gotovostjo lahko pričakuje, da bo planil Hitler po njem takoj, ko bo opravil z Anglijo. To je tako gotovo kot je amen v očenau. Zato tudi ne moremo verjeti, da bi bil najnovejši korak Stalina v sporazumu Nemčije in Italije. In v tem slučaju imamo tudi upanje, da Hitler in Mussolini ne bosta prišla na Balkan. Če bi hotela priti, bosta morala zadeti ob rusko armado, pa naj suneta kjerkoli. In če nas naša analiza ne vara, potem lahko rečemo, da je dobil zdaj Hitler prvi občuten udarec po glavi in za prvim prav lahko slede drugi.

BESEDA IZ NARODA**Dobro kaže!**

Po poročilih, katere sem do sedaj prejela od naših agilnih odborov Slovenske ženske zveze, bi lahko brez skrbi napovedala, da se bo podalo lepo število romarjev k Mariji Pomagaj na griček v Lemont, Ill. v nedeljo 21. julija. Ker sem pa ob enem dobila vprašanja kako bo to šlo, Mr. Grdina vabi za 14. julija in me pa za 21. julija, je na mestu, da podam odgovor potom splošno brane-ga dnevnika Ameriška Domovina, da je med obema strankama najboljši sporazum in da prevladuje za en kot drugi izlet enako vrlo zanimanje. Kakor sem Mr. Grdini povedala, tako tukaj ponavljam: 14. julija naj gredo po večini naši možaki in še posebno člani Najsvetejšega Imena in 21. julija pa pot pripravite za naš nežni spol. Ker je veliko družin, katerim je nemogoče, da bi šla vsa družina obenkrat, ampak lahko se pa uredi, da gre gospodar prvi, 14. julija, in potem pa gospodinja in hčerke 21. julija. Seveda je razumljivo, da bodo šle ženske tudi 14. julija, kakor so dobrodošli tudi možaki na 21. julija. Cena vožnji je za obakrat enaka. Naša skupina se bo vozila po New York Central železnici in odpeljali se bomo iz Union Terminal postaje na Public Square.

Kakor sem že poročala, da je zelo važno, da si dobite vozne listke ob času, da potem ne bo zadnjio minuto navala in ne bo vsak dobil toliko udobnosti na vlaku kot pa bo, ako vemo vsaj deset dni prej, koliko nas bo šlo. Tikele lahko dobite pri sledečih:

Frances Sušel, 726 E. 160th St. (Collinwood).

Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave. (Euclid).

Mary Hrovat, 3524 E. 82nd St. (Newburgh).

Anna Pelcic, 13320 Crossburn Ave. (West Park).

Mary Ottoničar, 1110 E. 66 St. (St. Clair).

Ženske se prosí, da se pokažejo tisti dan v svoji prelepi narodni noši, s tem bo romanje prav res kot v starem kraju. Saj imate lepe peče in avbe kakor tudi svilena krila in "poštirkane" jopice, da se boste postavile kot ste vajene po Clevelandu, kadar imamo kakšno posebno slovesnost.

Za informacije me lahko pokličete vsak čas. Pozdrav!

Albina Novak,
Tel.: HEnd. 1572.

Naš napredek

M. I. Lah

Z veseljem bi rad napisal čitatelem kaj o našem splošnem napredku, saj ustvarjena dobra volja je tista moralna moč, ki nas krepi za nadaljnje napore v življenju. Toda slepa hvala še otroka pokvari, da postane domišljav ter izgubi energijo za nadaljnje delo.

Mi, ali naš narod, kar nas je prišlo preko luže, smo pa že vsi odrasli ljudje ter smo tudi pričeli gledati življenje — nazaj. Vprašanje našega napredka (mislim v splošno) je precej kočljivo, tako, da se nekoliko poglobimo, bi bil šolski red komaj ali celo "nezadostno."

Kot narod smo v zadnjih petdeset letih zaslužili milijone ter s tem nehoti bogatili industrije in tuje trgovce, kar je ostalo, ali kar so dobili naši domači trgovci je bilo le drob-tinica. Naše ustanove se držijo pri življenju le zato, ker z veseljem imajo pod drugimi prete-vami dobijo sodelovanje. Tako da, če bi postavili te naše ustanove na prosto trgovsko bazo, kjer bi morale kompetirati z drugimi, bi kmalu postale žrtve drugih.

Amerika je dežela velikih izprememb, ki so že marsikoga presenetile. V Evropi je zaplamltel plamen vojne, ki je že ugonobil mnogih vse, kar so premogli. To ni vojna kakor smo o njih čitali v zgodovinskih knjigah, ampak je to kontinen-talna vojna brez primere, ki bo uničila narode in države, ki se-daj nimajo življenjskega pogo-ja.

Ameriki ali boljše rečeno Ze-dinjenim državam preti izola-cija, to je, da ostanejo osam-ljene kakršne so. Brez dvoma se nahajamo sedaj pred zelo važnimi izpremembami. Naša krasna stara domovina pa čaka usodo, kakršno ji bodo za-enkrat dali prefrigani diktator-ji. Stoletna borba za svobodo malih narodov ostane za en-krat le spomin kot to sedaj iz-gleda. Ali pa moremo mi Slo-venci tukaj v Ameriki gledati vse to, ne da bi se kaj zganili?

Ali nismo dovolj močni, da bi priznali, da marsikje potre-bujemo okrepitev in začnemo s skupnim delom? Mar ne vidi-mo med nami razkosanja v strankah, društvih, jednotah, časopisih, itd., med tem, ko smo v resnici le en narod, navezani drug na drugega?

Z veseljem konstatiram, da se je med nami polegel nespametni in nepotrební boj, ki smo ga prinesli s seboj iz stare do-movine. Postali smo bolj strp-ljivi. Hujskaci so se menda tu-di vleteli in na tisoče jih je že odšlo k večnemu počitku. Le-tudi priznajmo, da se naše vr-ste redčijo, še nekaj let in osta-la bo naša mladina sama za nami in sicer taka kakor smo jo izučili.

Pred nami stoji mrzlo vprašanje, koliko časa moremo še obstojati taki kot smo? Ali ko-liko časa bomo še, če koncentri-ramo svoje sile v točno skup-no vez? Predno nadaljujem naj pribijem, da ta dopis pišem iz svojega lastnega napi-ba in imam le dober namen za našo slovensko javnost. Uži-vam tudi svobodo do izražanja z milijoni drugih, ki živijo v tej deželi. Zato se tudi ne bojim nikogar, dokler me kdo ne pre-priča, da sem storil napako.

V mestu Clevelandu, v ka-terem živi nad milijon ljudi in v katerem je zapadeno od 60 do 70% inozemcev, imamo tri angleške dnevnike. Med inozemci je mnogo več listov, kateri komaj obstojajo ali boljše rečeno životarijo. Slovenci imamo dva dnevnika, ki tudi eksistirata, gotovo pa bi bilo bolje za oba, če bi se združila v eno podjetje.

Toda naj to pustim, kakšne dobrine bi imela od tega? Vem, pa, da bi mi naročniki veliko več prejeli nego sedaj. Domiš-ljam si namreč dnevnik, v ka-terem bi našlo osobe obeh se-danjih dnevnikov posel in ki bi s svojo večjo cirkulacijo donašal veliko več kakor pa samo podvojene dohodke, na primer, oglašile veletrgovin iz mesta.

Kakor sem že rekel, je med nami ponehala "zelena" poli-tika in kar jo je še ostalo, pa naj tudi izgine ter naj se list opremi z informativnim čtivom, kar bi bilo mogoče s podvojen močjo. Odnosaji in politično razpoloženje zadnje svetovne vojne se ne bo povrnilo med nas. Svetovni dogodki zadnjih časov so postavili mnogo uče-nih političnih prerokov v zmo-te. Spremembe, dobre ali slabe, so prišle od drugod, mi Slo-venci jih posebno sedaj more-mo malo ali nič spreminjati. Čemu torej biti ekonomsko raz-dvojeni, ko pa imamo od tega naročniki koristi in oni, ki so zainteresirani v podjetju?

Ker sem prepričan, da bi tak izboljšan dnevnik lahko mnogo pripomogel nam v dru-gem oziru, kjer bi zadostoval, na primer, samo en dopis na-

mesto dveh in samo en oglas namesto dveh in še mnogo dru-gih takih stvari. Tak list bi lahko veliko več posvetil po-zornosti naši mladini, izobraže-valnim društvom, mladinskim zborom ter splošno prosvetnim organizacijam. Oglasi, na pri-mer, so največja pomoč časní-kom. Tisoče dolarjev na leto gre v ta namen od raznih trgo-vin.

Mar mi Slovenci dobimo svoj delež? In če bi ga dobili, bi se samo to šlo lepe dohodke, med tem ko sedaj tuji delajo dobiček na naš račun. Vprašanje pa je, ali smo do-volj veliki, da bi se kaj takega uresničilo med nami? Vse to pa je odvisno od tistih, ki so pri-podjetjih zainteresirani. Naše vrste se krajšajo in prišel bo čas, ko bo mogoče prepoznati in ta čas ni več daleč. Praktična preureditev bi prinesla nam vsem koristi. V tej veri sem tudi napisal ta članek ter že-lim, da tudi drugi razmišljajo o tem in pomagajo v ta namen.

Danes lahko trdimo, da je naša naselbina tukaj v Cleve-landu zmogla imeti dnevnik, ki bi bil v ponos vsem Slovincem po vsem svetu. Seveda usta-novljen bi moral biti na prakti-čni podlagi. Združili bi vse naše ogromno naselje v eno močno grupo, ki bi prinašala koristi našemu življu v mnogo večjem obsegu kakor pa sedaj.

Vohunstvo — igra z življenjem in smrtjo

Glavna naloga različnih obveščevalnih uradov je, da pred začetkom vojne organizirajo in za-varujejo tajno službo v sovražni-kovi deželi za ves čas, kolikor bi vojna trajala. V mirnih časih je vohunska služba precej lahka, kakor hitro se pa začne vojna, se nevarnost in težave postote-rijo. V mirnem času obsodijo tujega vohuna na štiri ali pet let ječe, v vojnem pa ga za isti greh ustrelijo.

Zato je potrebno pridobiti za vohunsko službo takšne agente, ki s svojimi zvezami, s svojim poklicem in listinami ne vzbujajo nobene sumnje. Včasih tudi to ne pomaga. Ena sama mala napaka se v mirnem času lahko popravi, v času vojne pa privede do katastrofe. Tajni agenti morajo zato poznati zelo dobro splošni položaj in vsa vojaška vprašanja. Za tajno službo je potrebna dolga priprava v tehni-čnem in kulturnem pogledu, osebna spretnost in prisebnost. Dalje mora biti vohun skrajno postrvovalen, hladnokrvnen, pre-zirati mora nevarnosti in biti svoji domovini vdan.

Med svetovno vojno se je zgo-dilo, da je kakšen tajni agent iz-dal svoje tovariše, da bi rešil sa-mega sebe, ali pa je opravljal dvojno službo. Ni izključeno, da se to ponavlja tudi v sedanji vojni.

To so v glavnem pogoji za vsa-kega vohuna za časa vojne. Nek Francoz je dejal, da je Gestapo skušala stopiti v zvezo z Nemci, ki bivajo v Angliji in Fran-ciji že leta 1936. Tega leta so bili prav gotovo popisani že vsi Nemci, ki bi se morali ob izbruh-u vojne vrniti v domovino z zadnjim vlakom, zadnjo ladjo, nekaj bi jih ostalo in bi se pusti-li internirati, da bi bili spet osvobo-jeni.

V začetku vojne je bilo število Nemcev v Franciji in Angliji ogromno. V Angliji so našli 126,389 Nemcev, od teh 7469 Avstrijcev. Razdeljeni so bili na tri skupine. Prva skupina šteje 486 oseb, ki so izpoveda-le svojo zvestobo nacionalnemu socializmu ter so bili internirani v grofiji Kent.

Druga skupina političnih be-guncev šteje 71,199 Nemcev in 822 Avstrijcev, ki so pod stal-nim nadzorstvom. Ti politični begunci se ne smejo preseliti brez dovoljenja, smejo se pa gibati na prostoru v polmeru 8 milj. Ne smejo imeti ne av-

tomobila, niti fotografskega aparata.

Tretja skupina šteje skupno 47,285 Nemcev in 6597 Avstrij-cev, ki niso pod nobenim nad-zorstvom, ker so asimilirani. To so oni, ki so se poženili v An-gliji in katerih otroci so popolni Angleži.

V Franciji niso bile objavljene uradne številke, toda ver-jetno je, da je tja pribežalo še večje število političnih begun-cev. Francoska vlada jih je ne-kaj internirala, pozneje so pa bili izpuščeni na svobodo.

Med temi političnimi begunci jih je prav gotovo nekaj, ki so v službi Gestapo in III. Post. Vendar tvorijo glavni okvir častniki generalnega štaba, ki se dovršenim znanjem jezika in s svojimi dokumenti izdajajo v Angliji za državljane iz raz-ličnih angleških dominijonov, v Franciji pa kot domačini iz Al-zacije in Lorene. Potem je tu še z dovršenim znanjem jezika skega ozemlja, ki imajo češki potni list, ali Nemci iz poljskega koridorja ali Poznanja, ki imajo poljski potni list, ter stalno število državljanov iz nevtralnih držav, za katere se navadno ugotovi, da so Belgi-ji iz Mafmedija ali okolice, Danci iz Schlesviga ali okolice, če so pa Amerikanci, so se nji-hovi predniki pred petdesetimi ali šestdesetimi leti vkrcali v Bremeu za potovanje in Novi svet. Ujeli so dva vohuna, za-katera so ugotovili, da sta poljska častnika iz Grodna, ki sta šla iz romunskega koncentracijskega taborišča v Fran-ci-jo. Pred kratkim je Home Of-fice ugotovil, da je bila skupina mladih deklet, češke narodno-sti, ki je bila zaposlena na važ-nih mestih v Londonu in v bližini vojaških taborišč vojnih pristanšč v službi tuje tajne agencije. Angleška in franco-ska protivohunska agencija ne-usmiljeno preganjata nevtral-ce, ki so na sumu, da so nemškega porekla.

Po izbruhu vojne je gotovo ostalo v Nemčiji nekaj franco-sko - angleških tajnih agentov kljub veliki pazljivosti Gesta-pa. Ti agenti, častniki-franco-skega generalnega štaba, ali absolventi vseučilišča v Devon-shireu se predstavljajo kot Nemci iz Amerike. Najraje se izdajajo kot Nemci iz Amerike. Še leta 1937 so Nemci vabili iz Amerike veliko število ameri-ških inženirjev nemškega po-rekla. Ponudene so jim bile velike nagrade, stanovanje brezplačno in zastojnsko poto-vanje na ladjah Hamburg - Amerika Line. Pogodba naj-manj na dve leti. Nemčiji je bilo mnogo na tem, da spozna način dela ameriških tovarn in ujame tudi kakšne skrivnosti.

Inženirji so se v velikem šte-vilu prijavili na nemški klic. Možno, da se je na ta poziv pri-javil tudi kakšen agent Intel-ligence Servicea.

Poznana je tudi afera Unity Mitford in marsikdo je mnenja, da se poslužujejo zavezniški v Nemčiji žensk za tajno službo. O hčeri lorda Reedesdalea so angleški listi mnogo pisali in prinašali dolge članke in razli-ka na odkritja. Za večino Angle-žev je bila Miss Unity vohun-ka. "Daily Mail" se je bal na-pisati, da so višji predstavniki Gestapa vedeli, da je Miss Uni-ty vohunka, zato je postopal z Miss Unity kot z vohunko, s katero se je kar najbolje razu-mel, samo da je ne bi zamenjal kak drug vohun, ki bi bil ostal nepoznan nacistom.

V glavnem se udeležujejo v vohunski službi možki. Ta služba zahteva natančnosti, znanstvenega in tehničnega znanja. So tudi ženske, ki zna-jo prisluskovati po raznih sa-lonih, dalje takšne, ki gredo v službo kot sobarice k poslani-kom, državnikom, kjer vzame-jo važne državne dokumente. Vohunke pa, kakršne predstav-ljajo filmi in razni romani, so zelo redke. Naj bo žena še ta-ko zapeljiva, se ji ni kar tako

lahko seliti od generala do plomata, a še tem bolj v Ne-čiji, kjer posebno pazijo na se-bno in ljubavno življenje častnikov, diplomatov in p-tikov.

Koliko ljudi je na svetu

Ob koncu lanskega leta je lo po podatkih Društva na-dov na svetu 2,143,000,000 bi-valcev. Evropa jih je 800, brez Rusije 400 milijonov, A-neka nekaj nad 150, Severna Amerika 142, Srednja in Južna Amerika nad 130, Avstra-lija 10 in pol milijona. Iz poedinih držav je na prvem-stu Kitajska, ki ima 450 mi-lijonov prebivalcev. Sledi Ji-dija s 186, Rusija s 170 (180 do 182), Zedinjene drža-ve 130, Nemčija z Avstrijo in deti z 79, Japonska s 70, landska Indija z 68, Angli-ja 48, Brazilija in Italija s po- Francija z 42 milijoni.

Vojna statistika

Leta 1918 je ubila ena vrženih bomb v Parizu pov-čno 9 in ranila 22 ljudi. D-ubije ista količina bomb 1-rani 47 ljudi.

Za časa ofenzive je bilo trebno, da je delalo v zal-12 delavcev, da je imel en-vojak na bojišču vse potre- Za časa defenzive pa je p-na enega vojaka — devet d-cev.

Da top enkrat ustrelji, je trebno skupaj 80 ljudi.

Zadnje leto svetovne v-je padel vsak peti vojak.

IZ DOMOVINE

—Otrok na železniških nicaah. Na železniški med Rušami in Falu je po-vlak triletnega fantička, je igral med tračnicami, tem ko je njegova mati d-na bližnji njivi. Otrok je imel srečo, da so mu k-odrezala samo nekaj prst-rovani, sicer pa je ostal nep-dovan.

—Največji mlin v d-zgorel. V Petrovaradin nastal požar, ki je uničil-večji mlin v državi. La-mlina je bil Nikola Le-Mlin so leta 1916 zgradil-džari in je za časa sve-vojne dobavljal moko a-škimi vojski. Požar je uničil-leg mlina tudi vsa skladiš-njih je bilo 30 vagonov-še in 50 vagonov moke- do cenijo na 6 do 8 mi-dinarjev. Podjetje je bi-varovano za 9 milijonov.

—V Julijski krajini ne-kam s češnjami. Kmetje-ljski krajini se s str-vprašujejo, kam bodo z-njimi češnjami, ki izvor-bo. Zaradi vojne so zap-gleški, francoski, belgijsi-holandski trgi, le nemški-prt od 1. junija. Glede-se še nič ne ve. Nekat-vozniki kolebajo, ali bi iz-ali ne, ker je treba češnje-čati v gotovini, plačilo od-ča pa je mogoče pričak-šele po tednih, ker so pla-kliringu navadno zelo d-trajna.

—Otrok umrl za opekli-Nedavno zvečer so prig-ljubljansko bolnišnico-ko Zalokarjevo, komaj le-staro hčerko posestnika s-kovice. Otrok se je bil i-kuhinji, pa je s štedilniko-ni nase loncek kropil in- no opeklo po vsem životu- najskrbnejši negi zdrav-je nesrečna ranjenka po-urah trpljenja umrla.

—Nevihta s točo v Me-ja. Iz Hrvaškega Za-poročajo, da je divjala v-murju in Podravju straš- vihta s silnim grmenjem i-kanjem. Vmes je pada-ča, ki je bila v ladbri-srezo debela kakor oreb-mnogih krajih je toča v-tila veliko škodo po vi-dih in na polju.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Mays

Nismo natančno razumeli, odkod nenadna sprememba v čuvstvih dražestne done Eulalije, in čeprav je bil Bernard veselo iznenaden, da je tako nepričakovano čul vesti o svojem bratu, se je vendar premagal, ni skočil v njeno naročje, le njeno roko je približal mestu, kjer so bile njegove ustnice.

"V San Francisco potujem, da obiščem brata," je dejal. "Ali veste, kje je sedaj?"

"Alma, moja hčerka, ga je našla pri moji sestri v San Franciscu. Ko se je vračala domov, se je pripravljala, da pojde v mine — rudnike —

In tile senori so vaši prijatelji, senor Bernardo?"

"Da. Mnogo zahvale sem jim dolžen. Tale senor Old Shatterhand na primer mi je rešil življenje v puščavi Llano estacado, rešil me je iz rok stake-manov in osvobodil iz ujetništva pri Komancih."

Spet je tlesnila v roke.

"Ali je mogoče —? Toliko ste doživeli —? O, pripovedovati mi morate!"

Ampak povejte, kako je to, da ste mormoni, vaš brat pa ni?"

"Nismo nikaki mormoni, senora Eulalia! Poslalili smo se."

Brž se je okrenila k rančeru.

"Ali čujete, don Fernando de Venango e Guajalpa, nikaki mormoni niso, nikaki roparji in morilci ne! Ničesar niso zagrešili od vsega tega, česar jih obtožujete! Naši gostje bodo, pri nas bodo ostali, dokler se jim bo zljubilo!"

Alma, brž skoči v kuhinjo in prinesi steklenico z julepom! Piti moramo dobrodošlico!" Ob besedi julep se je rančeru lice razjasnilo. Zaslutil sem, da dobi steklenico julepa le o posebnih slovesnih prilikah v roke. Zato mu tudi nisem prav nič zameril, da je našo navzočnost porabil za tako "slovesno in posebno priliko." Julep, tako sem zasodil, bo sklenil še tesno zvezo med "roparji in morilci" pa rančerom.

Senorita Alma je skočila — mislim, da se ji je pri njenih naglih kretnjah nesnaga na bedrih v kosce razpočila — in se skokoma vrnila s trebušasto steklenico in s čašo primerne velikosti. Kdor ve, kako brozgo prodajajo yankeeji v tistih krajih pod imenom julep, nas bo razumel, zakaj smo si kvečjemu ustnice omočili s tisto dvomljivo pijačo. Dami seve sta izplili vsaka svojo čašo z užitkom, kot da je najboljši lunel. Winnetou je vobče odklonil "ognjeno vodo" ni pil. Rančero pa si je nalival in nalival vse dokler mu njegova odločna gospodarica ni iztrgala steklenice iz rok.

"Le ne preveč, don Fernando de Venango e Rostredo y Colona! Saj veste, da nimamo več ko dve steklenici te pijače!"

Pokažite gostom sobe! Dami pa se bodeta preoblekli in pripravili obed. Kajti senore so lačni.

Pojdi, Alma! A dios, senores!" Dami sta izginili v luknji, kjer je bila menda njuna garderoba ali pa kuhinja ali pa oboje. Nas pa je peljal rančero v "naše sobe."

Vstopili smo in bili hipoma v "vseh sobah." Bila je namreč samo ena. Pa taka, da bi ji pri nas rekli skedenj. Mizo smo našli v njej in klopi iz neobdelanih brun. Sedli smo.

Opazil sem, da so se vaqueri koj po našem odhodu marljivo lotili naših konj in sedel, najbrž da bi preiskali in "pregledali" vsebino. Šel sem ven in snel konjem sedla ter jih znosil v sobo. Poznal sem dobro preizkušeno naziranje, da je najboljši vaquero obenem tudi največji lo-

pov. Bobu pa sem naročil, naj ostane pri konjih na paši zunaj pred vrati.

Bricko se je pritoževal.

"Oh, massa jesti v sobi mnogo dober lepe reči —. Zakaj niger Bob ostati pri konjih —?"

Tolžil sem ga.

"Ker si močnejši in pogumnejši ko Winnetou in Sans ear! Zato ti lahko konje mirno zapamam v varstvo."

"Ah, oh —! Biti čisto mnogo zelo res! Bob biti močen in pogumen! Bob paziti na konje!"

Pa spet se je užalostil.

"Pa Bob nič jesti —."

"Nič se ne boj! Jest ti bom že poslali, koj kaj dobiš! In vse dobiš, kar dobimo mi!"

Zadovoljno se je režal.

"Ah, oh, Bob jesti dobiti! Bob stražiti! Dobro, čisto mnogo zelo dobro!"

Vrnil sem se v sobo k tovarišem. Redkobesedni so bili. Winnetou vobče ni govoril, Sans earu je bilo neprijetno med štirimi stenami, edini Marshal je našel včasih kako besedo.

Končno sta prišli dami. Čisto spremenjeni sta bili, človek bi bil skoraj mislil, da sta pravkar prispeli s korza prestolice.

Obлека mehikanskih dam ni ravno čisto po evropski modi. Klobuka niti pri najmodernejši dami ne vidiš, vse pa nosijo rebozo, več metrov dolgi šal. Dama v družbi si ga ovije krog ramen, približno kakor pri nas. Kadar pa gre na obisk ali pa zvečer na korzo, pa si ga ogrne čez glavo, tako da pušča obraz prost. Ker je rebozo narejen iz fine, prozorne tkanine, ji služi tudi za pajčolan, zagrne si z njim glavo, ramena in lice. Rebozo imenitne dame mora biti ročno delo Indijanke. Dve leti dela izurjena pletiljka na njem, zato je tudi zelo drag.

Ogrnjeni v rebozo sta vstopili naši dami. Umili sta se, tudi bosi nista bili več, čevlje in nogavice sta oblekli. Da ju nisem prej videl v "domači obleki," bi mi bila vsaj Alma vse-kakor ugajala.

Sedli smo za mizo, dami seve na častno mesto, stregla pa je stara črnka Betty. Dami sta neprestano govorili o senor Alanu in zasumil sem, da se je senorita Alma zagledala v mladega draguljarja in da ga ne more več pozabiti.

Jedilni list je bil pristno mehikanski. Dobili smo govedino z rižem, ki je bil čisto rdeč od španske paprike, močnate jedi s česnom, sočivje s čebulo, kozletino, črno od popra, piščance s čebulo in česnom in pečenko s poprom in česnom in nazadnje so bila moja usta tako poprasta in moj jezik je bil tako papriciran in moje grlo tako polno česna in čebule, da sem mislil, cel pekel mi gori v ustih.

Nežni dami sta seveda bili manj občutljivi ko Old Shatterhand in sta pomnožili in povečali užitek še s cigaretami in bil julepom in da bi tudi Bob dobil svoj delež, mu je nesel eden vaquerov njegov delež na stari izhojeni rogoznici. Tudi julepa so mu poslali in sicer v prazni pločevinasti škatli, v kateri je bila menda prej kdaj pomada za lase ali pa mazilo za tvo-re.

Da bi še tisti dan odpotovali, o tem niti govorili nismo. Senorita Alma se ni genila od dobrega Bernarda in mene nesrečnega westmana je radi mo-je vljudnosti zadela kazen, da sem moral dvorjantiti senoriti Eulaliji. Kakor je bila izpočetka "sitna" — po našem rečeno — tako zelo se je pri večerji spremenila v najljubeznivejšo damo. Iz Old Shatterhand sem se v kratkem prelevil vsenor Carlosa in v don Carlosa in ko je Bernard pove-

O pohorskih medvedih

Danes jih žal ni več. Zadnji so bili ustreljeni sredi prejšnjega stoletja, ko so se zaradi delovanja mnogoštevilnih steklarn in zaradi cvetoče lesne trgovine začeli dotedanji pohorski pragozdi redčiti vedno bolj, dokler ni ogromno Pohorje po svojih širokih, dolgih hrbtih, še bolj pa ko svojih rebrih in pobočjih, pokazalo velikih golih jas. Spomin na velikega prijatelja medu, sadja, ovsu in drobnice, spomin na godrnjavo zver, ki jo domačini zalezujejo z veliko vno, se z njo borijo in premetavajo, spomin na kosmatega, nerodnega podplatjarja pa še živi ne le v znanih medvedjih jamah in brlogih, temveč tudi v pohorskih vaseh in to v neposredni bližini Maribora.

Pohorski medved ima moč dvanajstih krepkih mož, je sploh primer velike telesne moči in krepkih mišic. Pritepe se v sadovnjak ob gozdu, se postavi na zadnje noge in začne tresti deblo stare hrške, da zrelega sadu kar dežuje na tla. Ko ga medved popira, prihiti kmetič s kolom ter ga pogumno prepodi, enako tudi, kadar mu v čebelnjak krađe med, kadar mu ob ovseni njivi smuka lečo in oves, kadar koplje s svojimi srpasto zakrivljenimi kremplji dišeči krompir. Ob gornjem koncu strome ovsene njive, obdane z lečo, sede pohorski sladkosnedež na tla in smučji po zadnjici proti njene-

dal svoje doživljaje, sem napredoval v pridnega in junaškega Carlosa. In ko smo vstali, je vprašala "svojega" ljube- ga Carlosa, kaj bi najrajši nesele svoji nevesti za spomin. Na kar sem ji seveda moral odgovoriti, da nimam pravice zbirati takih spominov, ker se v obče nimam neveste, in da bi ji ušel, sem ji dejal, da je ne smem motiti v njenih gospodinskih dolžnostih in da moram pogledati po konjih, pa sem se ji izmuznil.

(Dalje prihodnjič)

mu spodnjemu koncu, pri tem se drži pokoncu, stresa in pripogiblje s prednjima šapama latje k gobcu ter smuka z njegovega zrelo zrnje. Ko tako pridriči na spodnji konec njive, vstane, taca po vseh štirih zopet nazaj in prične znova svojo škodljivo opravilo. Če je oves že požet in snopovje zlo- ženo v visoko kopo, trga kopo in zoblje s snopja zrnje. Pohorski kmetič pred letom 1848 proti takemu početju mrmravega podplatjarja ni imel drugega sredstva nego kol in zvijačo. Kmet postavi globok prepad, zraven pa priveže s tanko trto na količ gare-dvokolnice. Težki podplatjar se seveda takoj spravi na voziček, da bi lažje prišel do ovsenega snopja. Trta se preraga in medved tresči z vozičkom vred v prepad. Omamljen obleži poleg dvokolnice v globočini. Ko se zopet zave in zagleda gare, jih zgrabi s prednjimi tacami ter jih razdobi na kose. Nato odgodrnja, a na tisto njivo ga ni več.

S posebnimi ropotajočimi napravami je skušal pohorski kmet odvrti medveda od svojega doma, od njiv, drobnice in sadnega drevja. Pri taki leseni napravi vrtil voda kolo, kladivo pa udarja enakomerno kot v kovačnici in posmerna ropotanje fužine, ki v njej kujejo in izdelujejo sekire, lopate, srpe, krampe in drugo železno orodje. Pohorski medved pa ni samo divja zver, temveč je tudi ukaželjna glava. Ko zagleda tako ropotajočo napravo, stopi bliže, si jo ogleda od vseh strani, od spodaj, od zgoraj, tupa, voha, prisluškuje in preiskuje, kakor otrok novo igračko. Tedaj ga udari kladivo po gobcu. Ves razjarjen se požene kosmatinec na leseno napravo, na kolo, na kladivo, na podstavek, trga, grize, tepta, lomi in besni, dokler vse naprave ne podere in razruši do tal.

V začetku 19. stoletja je živel tedaj na vzhodnem Pohorju daleč znani glažutar Francelj, rodом Nemeč iz češkega,

zaposlen v steklarni pod Sv. Arehom. Na sedanjem Reiserjevem posestvu nad Pekrami zalezuje medveda. Kmalu se srečata. Strel zadoni in edina krogla slabo zadene. Mogočno se zravna medved. Francelj zbeži in beži, dokler se ne čuti varnega za zaprtimi hišnimi vrati pri kmetu Trbisu. Skupno z domačimi gredo gledat. Na mestu najdejo medveda mrtvega, okoli njega pa vse mlade bukke in smreke pregrižene, prelomljene in izruvane.

V tajinstveni "Poštelj," kjer so nekoč bivali Ilirci in Keltje, v njenem gradišču, so trije lovci iz bližnjega Razvanja prešli vsak zase na medveda. Prvi lovec ga zapazi in ustrelil. Medved nekoliko zagodrnja, pa stopa mirno v smeri proti Radvanju, mimo drugega tretjega lovca, ki mrzlično stiskata puški ob drevo, pa se jih ne upata sprožiti in streljati na sicer ranjeno zver. Zaradi nastale noči se vrnejo v Razvanje. Ko gredo dva dni pozneje zopet na "Poštelo," najdejo medveda mrtvega v gozdu pod gradiščem blizu gradu Betnava. To je bilo leta 1840.

Lovec Medved je v letu 1840 v pohorskem gozdu nad Gornjeradvanjskim gradom na lovu z drugimi. Slabo zadene medveda. Obstreljena zver se že hoče zagnati vanj, tedaj prihite na njegove obupne klice tovariši, ustrelje krvočno žival in tako rešijo Medveda pred medvedom.

Ko so v 17. stoletju laški kupci in trgovci sekali gozdove v Vrhovem dolu blizu Limbuša, je v gozdu kmeta Marina italijanski delavec s sekirou ubil spečega medveda, prežeh nanj iz drevesa, zavratno. V takomernovani "Klavžni," v divje razrvanih jarkih in jarugah severne Bistrice in v bližnjem Loškem parku sta se leta 1790 metala s kosmatincem brata Kolt iz Bistrice. Blizu glažute ju napade medved, a onadva ga premagata v borbi za življenje samo z lovskim nožem.

Leta 1780 je neki Bistričan

tudi v Loškem jarku blizu Čandrove žage obstrelil medveda. Medved spravi lovca pod sebe, a spretni in duhaprisotni pohorski lovec ga zabode z nožem in zakolje.

Še pred letom 1848 je huda predla nekemu mesarju iz Slivnice. Bil je na neki kmetiji na Pohorju, kjer je klal prašiča in pozno v noč delal klobase. Nekoliko dobre volje in s polnim nahrbtnikom klobas se pomika skozi črni gozd proti domu. Tedaj ga sreča medved in stopa godrnjaše za njim. V strahu in trepetu mu Slivničan spusti na tla dišečo klobaso, pa se spusti v beg. Mrcina jo takoj pogoltno, pa je bežečemu mesarju takoj zopet za petami. Tamu spusti hitro drugo klobaso na tla ter začne zopet teči. Brž jo medved zopet zgrabi ter urno stopa za mesarjem. Ko je mesar zadnjo klobaso, ves poten od strahu, prepustil medvedu, tresoč se kaj bo zdaj, se je prikazala prva razsvetljena kmetijska hiša, medved je izginil, mesar pa se je s praznim nahrbtnikom oddahnil v hiši, ki ga je očitno rešila.

S pohorskimi pragozdi je izginil tudi prikupljivi kosmatinec enako kakor ris. Zato pa se je tem bolj udomačila v pohorskih gozdovih plemenita divjad, srna in divja koza, veliki petelin, zlasti pa ruševci, ki predstavljata veliko privlačnost ne le za lovca, temveč za vsakega ljubitelja narave. — Dr. Fr. Mišič.

IZ DOMOVINE

—Sam se je ujel. Pred dnevi je bilo ukradeno nekemu inženjerju iz Celja 4,700 din. Za tatoma ni bilo sledi. Te dni pa so oblastva postala pozorna na nekega moškega, ki je po cele dneve popival v veseli družbi. Celjski orožniki so neznanca aretirali. Pri zaslišanju se je izkazalo, da je to neki 32 letni Maks iz Breznice pri Prevaljah. Kmalu je priznal vlom in tatvino pri omenjenem inženjerju, priznal pa je tudi, da je ukradel nekemu posestniku na Lopati 700 dinarjev.

—Ta vam je bila v resnici pravi hrust! Nedavno okrog štirih zjutraj je v Somboru v stanovanju sedemdesetletne starke Jožefine Čuvardič vdrl skozi okno neki neznan mladenič. Starka se je ob nenavadnem šumu prebudila ter je poskusila zbežati. Razbojnik pa je bil urnejši, skočil je za njo ter jo prestregel. Med njima je prišlo do srdite borbe, v kateri pa se je starka pokazala kljub svojim sedemdeset letom za korenjaki njo od fare! Posrečilo se ji je namreč, da je razbojnika premagala, čeprav jo je ta dvakrat sunil z nožem ter jo oklal po roki. Starka se seveda začela vpiti na pomoč, ker je čutila, da razbojniku ne bo mogla biti posebno dolgo časa kos, in njeni klici niso ostali brez uspeha. Prebudili so sosedo, ki so urno pritekli v njeno hišo, zgrabili razbojnika, ga čvrsto "porajklali" ter ga izročili policiji. Pri zaslišanju je razbojnik izjavil, da se piše Števan Kirschner, da je star dvajset let in da je trgovski pomočnik iz Sombora. Fant si prav gotovo, ko je nameraval izvesti svoj roparski pohod, ni nadejal, da ga bo doletela tako žalostna usoda in da se bo povrh še tako strahotno osramotil. Premagala ga je vendar nebogljena, sedemdeset let stara žena, njega, ki je bil star dvajset let. Taki slučaji se na svetu prav zares le redko dogajajo.

—Tragična smrt 81 letnega starčka pod kolesi lokomotive. Iz Kranja nam poročajo, da so našli železničarja kakih 100m od kranjskega kolodvora na tiru razmesarjeno truplo neznanega moškega. Neznane ni imel pri sebi nobene listine. Bil je slabše oblečen in bosonog. Na kraj nesreče je prišla komisija, ki sta jo vodila banovinski zdravnik dr.

Novoselsky in vodja policijske straže Jagodic. Komisija je ugotovila, da je bil neznanec povozen ponoči od tovrnega vlaka, ki je peljal okoli ene ure skozi Kranj. V povozenem so pozneje spoznali 81 letnega prevžitarja Primožiča Mihaela, doma iz Hotovelj, občina Gorenja vas nad Skofjo Loko. Nesrečnež je bil že nekaj dni pri svojem sinu v Stražišču, dalje časa je bolehal in ga je zaradi starosti že nekoliko zapuščal spomin. Po nesrečnem naključju je zasel na železniški tir ter prišel pod kolesje lokomotive. Kolesa so mu odrezala glavo in desno roko v ramenu. Bil je takoj mrt. Komisija je odredila prevoz trupla v mrtvašnico v Šmartno pri Kranju, ker bo pokopani na tamkajšnjem pokopališču.

—Obsojen na 2 leti robije, ker je ubil strica. Samski delavec 40-letni Janez Rotar je ponoči 6. maja doma na Igu v hlevu večkrat s tolkalom udaril strica Jakoba Cotmana, brata njegove matere. Stric je bil udan žganju in je po Lžanskem okrog beračil. Kritični dan je stric silno razgrajal in preklinjal. Rotar je v jezi okoli 10 zvečer pograbil za tolkalo in večkrat strica udaril. Naslednji dan popoldne je stric v listnjaku podlegel dobljenim poškodbam. Državno tožilstvo je Janeza Rotarja obtožilo zločina uboja. Rotar je pred malim senatom priznal dejanje in krivdo, opisal pa je vse neznosne razmere, ki so vladale doma in kako je bil včasih stric nasilen in togoten. Mali senat je Rotarja obsodil na 2 leti robije.

MALI OGLASI

KDOR ZELI

	funt
Lepe grahaste kokoši	24c
Grahisti piščanci	30c
Male sveže šunke	18c
Pork chops	17c
Sliced bacon	19c
Najboljše suhe klobase	25c
Najboljša čista mast	11c
Lepa in velika zaloga doma soljenega in prekajenega mesa.	
Se vljudno priporočam vsem gospodinjam.	

ANTON OGRINC

6414 St. Clair Ave.

(Jul.2.5.)

HIŠE NAPRODAJ

Naprodaj so sledeče hiše v slovenski naselbini:

Hiša na 61. St. severno od St. Clair ima 5 sob, cena je \$1,600.
Hiša na Aberdeen Ave. ima 5 sob, veliki lot cena je \$3,200.
Hiša na 74. St. in Lockyear Ave. 6 sob, furnez, garaža, cena \$3,800.

GEORGE KASUNIC

7510 Lockyear Ave.

Hiša naprodaj

Proda se hiša za eno družino, 6 sob, izgotovljeno tretje nadstropje; jako dobro narejena; garaža; se nahaja v bližini šole, cerkve in ulične železnice. Hiša je v jako dobrem stanju. Cena je \$4,600. Vprašajte na 7509 Myron Ave., telefon ENdicott 3578. (156)

3,000 galonov

ohijskega Konkord

VINA

galon 59¢

(davek plačan)

Mandels Winery

821 E. 222nd St.

Kenmore 3445. (x)

V najem

se oddajo 4 sobe, na novo dekorirane in vse moderno urejeno. Vprašajte na 967 Addison Rd.

Stanovanje se išče

Mala in mirna odrasla družina, obstoječa iz treh oseb, išče 3 ali 4 sobe in če mogoče kako šendo. Kdor ima kaj primernega ali če bo imel do 28. julija, naj pusti naslov na 1058 E. 74th St. (155)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohistvo in vse potrebščine za dom

6512 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

Parnik McKeesport naložen z raznimi potrebščinami, katere je poslal ameriški Rdeči križ, zapuška New York in je na potu v Bilbao v Španiji. Vse tovor je vreden \$1,000,000. Pošiljatev obstoja iz raznih zdravniških potrebščin in krog 5,000 ton živeža. Parnik plove pod ameriško in zastavo Rdečega križa.

Nemci v napadu na francosko vas. Ob priliki tega naskoka so zavzeli tudi Pariz in zahtevali, da se Francija poda. Bombnim napadom in pa tankom vedno sledi v hitrem izpadu tudi infanterija.

HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

Zdelo se mu je, da se je rešil grozne more. Ob Ivanu je bilo zanj še blagodejno vzdušje njegovih deških let. Prešinjalo ga je blaženo pričakovanje, da mu bo ob tem vedrem človeku, ki je tako ljubil življenje, prišla rešitev njegovih večnih vprašanj.

Prišli so v Pariz. Komaj se je vlak ustavil, se je začelo stransko vpitje. Po zraku so zamahnili klobuki in čepice vseh oblik in barv, roke so se stegale, druge odpirale vrata voz in metale prtljago na tla. Neznani ljudje so se objemali okoli vratu in čez prsi, treptali po ramenih, se bili po hrbtih, trgali drug drugega mučivo iz rok in krilili z njimi nad glavami. Nekdo je naskočil Volbenka Wildeja, ga skoraj podrl na tla, ga davil za vrat in mu cmoknil gromovit poljub na lice.

"Živijo, prijatelj davni!"

Bil je seveda Ivan, ki ga je svetlo gledal z vlažnimi, smejočimi se očmi in ga porival od ene roke do druge in, kakor da mora vedeti ves svet, venomer ponavljal:

"To je Volbenk, to je Volbenk."

In Volbenk se je smejal iz vsega sera, ko so Francozi govorili vanj vse vprek, v prepričanju, da razume le malo ali pa nič francoski.

Volbenk je porabil vse, kar mu je od pariškega jezika še ostalo v spominu, stresal roke po vrsti vsem in vsakemu rekel kolega. Bil je tudi v Parizu takoj domač, tembolj ker ga je Ivan naravnost s postaje odvedel na svoj dom, ne da bi se oziral na Volbenkove ugovore.

Ivan ni mogel čakati, da bi prišel do vrat v stanovanje, klical je že na stopnicah, prestopajoč se čez tri stopnice hkrati:

"Volbenk je že tu!"

Nežna, svetla postava se je pojavila med vrati in stegnila obe roki Volbenku v pozdrav.

"Dobrodošli," je rekla nemško, "jaz sem Ivanova mati."

Volbenk se je naglil nad njeno roko, toda Ivan ga je sunil pod rebra: "Saj jo smeš objeti."

Svetla gospa se je zasmejala in ga poljubila na obe lici. Že je hotel Volbenk vljudo vprašati po očetu, ko se je spomnil, da ga Ivan že leta ni več omenjal v svojih pismih. Zato je molčal.

Ivan ga je odvedel v svojo sobo in ga prosil, naj se udomači v njej kakor bi bil doma. Silil ga je tudi, naj se brž napravi za večerjo, in ga potem pustil samega. Volbenk je pogledal okoli sebe po sobi in zazdelo se mu je, da ne bo mogel sleči sukničja, ne da bi zadel ob steno ali ob kos pohištva. Šele pozneje je opazil čudovito lepo, izbrano ličnost oprave. Vse barve so se blagodejno ujemale, pričrtni od stare preproge do velikega senčnika na svetilki. Marmorna leva, bronasta ura na nihalo nad njo in lepi svečniki na steni so ga posebno razveselili, ker se je takoj domislil stare Fani, ki je tako rada gledala živ ogenj. Za vrati z zavoso je iztaknil kopalnico in se je končno začel preoblačiti.

Najmanj desetkrat je prišel Ivan vprašati, ali je že pripravljen. Silno nepočakan je bil. Slednjič je Volbenk le končal in Ivan ga je potegnil s seboj v obednico — kakor takrat pri terti Ivani. Ko je vstopil, je opazil, da Ivanova mati le s težavo prikriva smeh.

Volbenk je postal nemiren. Ni poznal francoskih navad in se

je bal, da se je kaj pregrešil pri svoji obleki. Nehote mu je segla roka h kravati. Ali ni po takajšnji navadi? Ivan si je mel roke, stal zdaj na eni zdaj na drugi nogi in se smejal kakor bi ponorel. Tudi mati se je držala na smeh in celo služkinja z loncem z juho se je hehetala. Tedaj se je izza svilenega okenskega zastora biserno razsujal smeh v vsej glasovni lestvici, ki jo premoreta norčavost in razposajenost.

Ivan je odgrnil zastor.

"Moj Bog — Rožamarija."

Volbenk je začutil, kako mu je bušila kri v čelo. Tudi Rožamarija je zardela ko mak in njen smeh je onemel, ker Volbenk ni zmogel nobene besede.

"Ali nisem izboren režiser, gledališka točka se je dobro obnesla, kaj, bratec stari?" je vprašal Ivan.

"Da, da," je jecjal Volbenk ves iz sebe.

"Kako je prišla sem?"

Rožamarija, ki se je kmalu znašla, je odvrnila pol muhavo pol boječe:

"Z železnico," se mu je zasmejala. Dobri mami se je pa zasmilil in razrešila mu je uganke.

Wegwartovi so bili objublili, da bodo obiskali Ivana in njegovo mater o veliki noči. A v zadnjem hipu so strica Frica nujni posli zadržali. Odkar je padel dolar, je bil v hudih skrbih zaradi tovarne, ker je bil svoje majhne prihranke naložil v dolarjih, blago pa moral plačevati v švicarskih frankih. Tako resni ni mogel misliti na počitnice. Teta Ivana pa seveda brez moči ni hodila na pot in oba bratranca sta imela izpite. Zdaj se je pa dogodil čudež. Rožamarija je prišla v Pariz tudi z neko mladinsko skupino. In zdaj je tu. Sama je bila prosila, naj o tem nič ne izdajo Volbenku, da ga bo mogla presenetiti. "Veš," jo je podražil Ivan, "Rožamarija, ki še ni nikoli potovala brez staršev, se je zdaj, kakor sodim, odločila za izlet v Pariz, ker ji je prišlo na uho, da bo naletela tu na Dunaj."

Rožamarija je bratranca proseče pogledala.

"Prosim te, Ivan, ne govori vendar takih neumnosti."

A bila je ves večer v zadregi. Nasprotno pa je bil Volbenk srečen kot že davno ne. A z besedo ni znal izraziti svojega veselja, le neprestano je ponujal Rožamariji kruha, soli ali gorčice in srce se mu je smejalo, če je rekla hvala in dvignila oči k njemu.

Ti dnevi, ki jih je Volbenk ob Rožamariji, Ivanu in njegovi materi preživel v Parizu, so bili krásni. Svojski čar tega mesta ga je vsega prevzel. Ivan je zahteval, da mora Volbenk pomesti iz svoje butice z vsemi starimi podobami Pariza in Francije sploh, preden mu kaj pokaže. In potem ga ni vodil po zabaviščnih tujskoprometne industrije, kjer najdeš vse, samo Francije ne, ampak ga je peljal med svoje prijatelje. Seznanil ga je z resničnim pariškim življenjem, ki se pred tujcem neprodno zapira. Pokazal mu je, kako skrbno negujejo Francozi družabnost ter staro zunanjo kulturo in kako se radi smeje, s čimer v tej deželi dostikrat sramežljivo prikrivajo nežno občutljivost. Volbenk se je tem ljudem čudil in menil, da je prestavljen za sto let nazaj. Čutil se je v tej podedovani ustaljenosti varnega in hili zanj hvalčen. Spoznal je, ka-

ko žive in delajo, se mučijo in tudi počivajo preprosti Parižani, in vse je na ves glas hvalil.

Najbolj se je čudil, da je moglo biti to ljubeznivo, razigrano veselo ljudstvo tako vase zaprto, kakor so le še severnjaki. Presenetilo ga je, da je videl pri narodu, ki je razvpit zaradi lakomiselnosti, toliko potrpljenja in delavnosti, kakor je ne bi pričakoval. Ženske, ki se jih je bil umišljaj kot mameče zapeljivke, so bile dražestno ponižne, skromne v kretnjah, glasu in vsem vedenju. Njihovi pridnosti, varčnosti in zmrnosti se je moral zahvaliti ta narod za svoje stoletja staro blagostanje.

Samo to, da Francozi ne morejo misliti stvarno, da so odvisni od čustva in da pretirano ljubijo lepo obliko, se je Volbenku zdelo čudno.

Hodil je k predavanjem, v bolnice in v dobrotelne ustanove in ugotovil, da je bilo njegovo rodno mesto v tem pogledu mnogo pred Parizom, posebno v ljudskem zdravstvu in socialnem skrbstvu. Videl je, da so sloveči francoski učenjaki živeli v razmerah, s kakršnimi bi se v njegovi domovini ne zadovoljil niti podeželski lekar.

"Preveč varčujete," je omenil Ivanu.

"Morda imaš prav, toda varčnost nam daje odpornost," je odgovoril Ivan. "Vi Nemci se zidate za vsako prekapnico celo palačo, tudi če tičite sicer do vratu in revščini. Nam je pa že prekapnica dovolj, tudi če bi lahko bolje naredili."

"Toda če svet hoče imeti do zadnjega natančne izdelke, se temu ne bo mogoče braniti," je ugovarjal Volbenk. "In vzemi za primer medicino. Če bi bil jaz bolnik, bi bilo seveda tudi meni ljubše, da bi me ne operirali kar za silo."

Ivan je osupnil.

"Da, seveda, v posameznem primeru. Za družbo v celoti je pa naš varčevanje le bolj na mestu. Dognano je vendar, da se hočete pri vas na splošno povzpeti nad svoje razmere."

"Mladi narodi ne vedo nič o varčevanju, Ivan, zanašajo se na svojo moč."

Ivan ni odgovoril nič več. Njegov poduhovljeni obraz je zastrla senca.

Tedaj je prišla Rožamari-

ja oba za roko in živahno spregovorila:

"Vidva sta drug drugemu zelo potrebna."

Tako je bilo vedno. Če sta se Ivan in Volbenk v svojih prerekanjih razgrela in je že dišalo po ognju, ju je Rožamarija spet spravila.

Prišlo je samo po sebi, da se je Ivona po nekaj dneh priključila družbi, četudi je bilo razmerje med njo in Rožamarijo zelo hladno. Naravno nasprotje med obema je bilo prehududo, da bi se dalo premestiti. Ivona je skupaj z Volbenkom v tenisu porazila neko francosko mojstrsko dvojico in je v hipu zaslovela po vsem Parizu. Toda Volbenk je dobro opazil, da je njen način vedenja budil sicer radovednost, nič pa tiste navdušenosti kakor v njegovih domovini. Vljudni in dvorljivi so bili z njo, toda vedno s prikritim posmehom; ki ga je Volbenk razločno čutil.

Rožamarijo so moški pozdravljali domala z nežnim strahom; najhujši razposajenci so se spreminjali ob njej v spo-

štuječe dvorljivce. Ivona je to jezilo in spraševala se je, česa njej manjka. Kaj naj bi pri njej odbijalo? Njen gospodvalno ukazujoči glas? Njen odločni način ogovarjanja? Njen naravnostni pogled, ki je modril moškega kakor predmet? Ali pa morda njeni dolgi, prožni koraki, s katerimi je brez spoštovanja merila cerkve in muzeje? Ali pa tudi njena hladna stvarnost, ki ji ni brnila, da ne bi segla po svojem fotografskem aparatu, ko so nekega dne potegnili iz Seine samomorilko?

Takrat ji je Ivan potegnil aparat iz rok in rekel:

"Oprostite, gospodična, toda ne morem jamčiti, da vas ljudje ne ozmerjajo."

Zmignila je z rameni in odgovorila:

"Meni je to vseeno."

"Meni ne, gospodična, ker je z nami še ena dama."

Ivoni so se oči hudobno zabiskale in ošinile Rožamarijo. A molčala je.

Ivona se je vedla do Rožamarije vsak dan bolj hladno in

večasih kar izzivalno. Nalaseč in glasno je Volbenka tikala; očitno je kazala, kako je z njim domača, in se jedko srdila nad preprostostjo sestrčne z dežele, ki tega vedenja niti razumeti ni hotela.

Volbenk ji je polzel iz rok, bolj in bolj je to čutila. Vsi so ga vzljubili. Njegovo naravno in odkrito vedenje, ki ga je blažila prirojena plemenitost, in v veliki meri tudi njegova izredna lepota mu je pridobivala povsod prijateljev. Marsikatera pariška deklica se je smehljaje obrnila za njim, če je šel mimo. A Volbenk je videl le Rožamarijo.

Morda jo je gledal še preveč, kajti nekega dne je opazil to tudi Ivan.

Ko sta zvečer sedela sama pred ognjem v levi — zunaj se je bilo sprevglo vreme v mrz in dež — je Ivan rekel:

"Volbenk, nekaj ti moram povedati."

"Kar naravnost!"

"Ne tako. Je nekaj resnega."

"Torej kaj, stari tovariš?" obrnil se je z zaskrbljenim razom k njemu.

Ivan se je nasmehnil in odmaknil oči od igrivega mena.

"Rožomarijo ljubim."

Volbenku se je zazdelo, je v sobi iznenada hladno velo. Molčal je.

"Ljubim jo, odkar pomni to se pravi, odkar sem jo gledal prvokrat. Povedal si ti to že takrat, ali ne, Volbenk?"

"Da."

"Vidiš, mislim sem že tak čisto resno."

"Da — in?"

"In prosil sem jo, naj mi stane žena."

Volbenka je prešinilo obče, je, kakor bi mu v grlu ne obtičalo. A premagal se je vprašal:

"Torej je tvoja nevesta?"

(Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

VSA TA PEPSI-COLA
za 25c

Da, priročni družinski karton Pepsi-Cola drži šest steklenic... 12 velikih pol-zirkov. Samo opazite, kako gre narok za to boljšo pijačo z boljšim okusom. Bodite pripravljeni! Imejte vedno karton Pepsi-Cola v vaši ledenici.

PEPSI-COLA BOTTLING CO. OF CLEVELAND, 1738 East 30th St.

Zaupanje

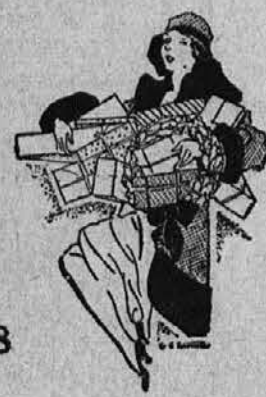

MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
Zaupanje v
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU STEM.
DA OGLAŠAJO V

Ameriški Domovini
najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši